9201-1439/2026.

Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye
2660 Balassagyarmat; Szontágh Pál utca 44
Tel: +36-35 / 300 – 844, Fax: +36-35-300-004;
E-mail:.nmreszi.remenysugar@remenysugaragori.hu

Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye Fogyatékos személyek ápoló, gondozó otthona Szakmai programja 2026.

Tartalom

I. Szakmai szervezeti információk 3
I./1. Alapadatok 3
II. Ápoló-gondozó otthoni ellátás 4
II.1. A szolgáltatás célja 5
II.2. A megvalósítani kívánt programok konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása 5
II.3. Az intézmény által biztosított szolgáltatások tárgyi feltételei 16
II.4. Más intézményekkel történő együttműködés módja 21
II. 5. Az ellátandó célcsoport jellemzői demográfiai mutatói, szociális jellemzői 22
II. 6. A szolgáltatás igénybevételének módja 23
II. 7. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja 28
II.8. Az ellátottak és személyes gondoskodást végzők jogainak védelme 28
III. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 32

Mellékletek:

1. Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye Szervezeti Működési Szabályzata

2. Házirend Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye székhely ápoló-gondozó otthon

3. Megállapodás-tervezet ápoló-gondozó otthoni ellátáshoz

I. Szakmai szervezeti információk

I./1. Alapadatok

Intézmény elnevezése:

Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye

Intézmény címe:

2660 Balassagyarmat, Szontágh Pál utca 44.

Alapító és irányító szerve:

Belügyminisztérium

székhelye: 1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Az intézmény fenntartója, és középirányító szerv székhelye:

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

Az intézmény ellátási területe: Nógrád vármegye

- Az intézmény ellátási területe az értelmileg akadályozottak vonatkozásában Nógrád vármegye közigazgatási területére, a siket értelmi fogyatékos személyek vonatkozásában az egész országra kiterjed.

I./2. Az intézmény alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti besorolása:

Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye (vegyes profilú egységként):

- Fogyatékossággal élők tartós bentlakásos ellátása
- Gyermekvédelmi bentlakásos ellátások
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Szociális intézményi ellátás keretében engedélyezett férőhelyek száma

- Fogyatékkal élők ápoló – gondozó otthona: 70 fő

II.

Ápoló – gondozó otthoni ellátás

II. Ápoló-gondozó otthoni ellátás

II.1. A szolgáltatás célja

Az intézmény feladata, hogy **ápoló, gondozó otthoni ellátást** biztosítson fogyatékkal élő személyek számára. Az ápoló gondozó otthoni ellátás a fizikai, mentális, pszichés állapothoz, életkorhoz, ápolási, gondozási szükségletekhez, önellátási szinthez igazodó, differenciált ápolást, gondozást, foglalkoztatást jelent. Az intézmény alapvető célja az ellátást igénybe vevő **testi-lelki aktivitásának fenntartása,** megőrzése érdekében, aktivitást segítő fizikai tevékenységek szervezése.

Az ellátás során tiszteletben kell tartani az ellátottak alkotmányos jogait, különösen az élethez, az emberi méltósághoz, a testi és lelki épséghez, egészséghez való jogot.

Fő cél a bentlakásos intézményekben az ellátottak egyéni bánásmódja mellett, testi és szellemi állapotának megfelelően olyan fizikai, mentális segítség nyújtása, amelynek keretében a hiányzó képességek és készségek fejlesztése, helyreállítása, vagy szinten tartása valósul meg. Az ápolási tevékenység során fő célnak kell tekinteni az intézmény keretei között megvalósítható legmagasabb színvonalon történő egészségi állapot megőrzését, illetve az egészségügyi állapot helyreállításának biztosítását.

II.2. A megvalósítani kívánt programok konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Az intézmény az Szt. 67. § (1) bekezdése szerinti **teljes körű ellátást** nyújt, amelynek értelmében gondoskodik az ellátottak 24 órás felügyeletéről, és teljes körű ellátásáról, mely magában foglalja az ellátást igénybe vevők fizikai-, egészségügyi-, és mentálhigiénés ellátását.

Az intézmény a **fizikai ellátás** keretében biztosítja:

- A vonatkozó hatályos jogszabályok szerint napi ötszöri étkezést, ezen belül legalább egyszeri meleg ételt, orvosi javaslatra diétás étrendet.
- Textíliát, **szükség esetén** a személyes tisztálkodáshoz szükséges anyagokat és eszközöket. Az ellátást igénybe vevő a bentlakásos intézményben elsősorban saját ruházatát és textíliáját használja. A ruházat tisztításáról és javításáról az intézmény a házirendben meghatározott módon gondoskodik.
- Lakhatás feltételeit: éjszakai és nappali tartózkodásra-, személyi tisztálkodásra-, étkezésre-, közösségi együttlétre-, látogatók fogadására szolgáló helyiségeket.

Az intézmény **egészségügyi ellátás** keretében gondoskodik:

- a rendszeres orvosi felügyeletről,
- szakorvosi ellátáshoz való hozzájutásról.
- kórházi kezeléshez való hozzájutásról,
- kórházi kezelést nem igénylő betegség esetén a szükség szerinti alapápolásról, szakápolásról,
- a fertőző beteg elkülönítéséről,
- egészségmegőrzést szolgáló felvilágosításról,
- a jogszabályban meghatározott gyógyszerellátásról,
- az ellátottak egészségi állapotának figyelemmel kíséréséről.

Az intézmény **mentálhigiénés ellátás** keretében biztosítja különösen:

- a személyre szóló bánásmódot,
- a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni, csoportos megbeszélést, konfliktuskezelést,
- a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit (a szakmai egység éves Foglalkoztatási Tervében meghatározott módon)
- az ellátottak pár-, családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeit, segíti a kapcsolatok működését, helyreállítását,
- a mindennapi életvitelhez szükséges szociális készség fejlesztését,
- a hitélet gyakorlásának feltételeit,
- segíti az intézményen belüli és kívüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését.

A **szabadidő hasznos eltöltése** érdekében, szellemi és szórakoztató tevékenységeket (pl. előadások, olvasás, felolvasás, tv nézés, rádióhallgatás, zenehallgatás, kártya- és társasjátékok), és kulturális tevékenységeket, (pl. rendezvények, ünnepségek, névnapok, videó vetítések, kirándulások, stb.) szervez.

Az intézményben biztosított szolgáltatások részletes leírása

Gondozás, mint szolgáltatás

A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő

egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó vagy csak korlátozottan meglevő testi–szellemi funkcióinak helyreállítására kerül sor.

Fontos feladat az intézményben élő ellátottak – fizikai és mentális állapotának megfelelő – adekvát, személyre szóló, személyes részvételüket is igénylő ellátás biztosítása. A „segítő" – és nem a „megőrző" – gondozás az értelmileg akadályozott fejlesztését, fejlődését segíti, melyhez ki kell alakítani a legoptimálisabb megoldást.

Az intézményben egyre több a nyugdíjkorhatárt elért ellátott, akiknek a szükségleteikhez igazodva indokolt olyan programok összeállítása, mely figyelembe veszi speciális gondozásukat, mentálhigiénés ellátásukat, foglalkoztatásukat.

Az ellátott személyre ható komplex gondozása az alábbiakban nyilvánul meg:

- a gondozás valamennyi tartalmi elemét egyszerre kell alkalmazni
- teljes mértékben figyelembevételre kerül az ellátott személy egyénisége, igénye, sajátossága, kultúrája,
- a gondozás folyamatát tervszerűen és folyamatosan kell szervezni és végrehajtani.

Ellátottak gondozását naponta folyamatosan végzik. A gondozási munkában valamennyi dolgozó részt vesz. A gondozási szükséglet tartalmi összetételét az ellátott állapota, valamint szükségletei határozzák meg.

Az intézményben élők fizikai gondozása napi rendszerességgel, folyamatosan történik, egyéni gondozási terv alapján, figyelembe véve az ellátott egészségi állapotát, önellátási képességét és speciális szükségleteit. A gondozás célja a testi jóllét fenntartása, az egészségromlás megelőzése, valamint az önállóság lehetőség szerinti megőrzése és fejlesztése.

A fizikai gondozás keretében végzett tevékenységek

A fizikai gondozás az ellátott fizikai, mentális és szociális szükségleteinek biztosítását célozza. A napi, folyamatosan végzett tevékenységek a következők:

- **Személyes higiénia biztosítása**: Segítségnyújtás a tisztálkodásban (fürdetés, mosdás), a szájhigiéniában, a haj- és körömápolásban, valamint a ruházat tisztaságában és rendben tartásában.

- **Fizikai szükségletek biztosítása**: Ide tartozik a megfelelő és rendszeres étkezés, ivás biztosítása, szükség esetén az etetésben, itatásban való segítségnyújtás, valamint a tiszta és rendezett környezet fenntartása.

- **Mozgásban való segítségnyújtás**: Hely- és helyzetváltoztató mozgásban való támogatás, kerekesszék használatának segítése, séták szervezése, az egészségi állapot javítását, fenntartását célzó fizikai jellegű tevékenységek (pl. torna).

- **Egészségügyi ellátás támogatása**: Az orvosi utasítások betartásának ellenőrzése, gyógyszerek beadása/bevételének felügyelete, állapotváltozás esetén annak dokumentálása és jelzése, orvosi vizsgálatokra kísérés.

- **Mentálhigiénés és szociális szükségletek kielégítése**: Az ellátott fikai-lelki-szociális állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, támogató beszélgetések, a társadalmi életben való részvétel és a beilleszkedés támogatása.

  - A mindennapi életvitelhez szükséges készségek fejlesztése kiemelt része a szakmai munkának, amely az ellátott önállóságának erősítésére és életminőségének javítására irányul. A fejlesztés az egyéni képességekhez igazodva, differenciáltan történik.
  - A készségfejlesztés fő területei:
  - önellátási készségek fejlesztése (étkezés, tisztálkodás, öltözködés),
  - háztartási alapkészségek elsajátítása (rendrakás, egyszerű konyhai feladatok),
  - közlekedési és tájékozódási készségek fejlesztése az intézményen belül,
  - időkezelési és napirendhez való alkalmazkodási készségek erősítése,
  - kommunikációs készségek fejlesztése (szükségletjelzés, alternatív kommunikációs eszközök használata),
  - szociális kompetenciák támogatása (együttműködés, szabálykövetés, konfliktuskezelés).

- **Készségfejlesztés a mindennapi életvitelhez: formák, módok, eszközök**

  - A készségfejlesztés célja az önállóság növelése, az életminőség javítása, és a társadalmi életben való teljesebb részvétel.

  - A készségfejlesztés megvalósításának módjai:
    - egyéni fejlesztő foglalkozások keretében,
    - mindennapi tevékenységeken keresztül,
    - csoportos foglalkozások formájában,
    - modellnyújtással, utánzással, pozitív megerősítéssel.
    - Az alkalmazott eszközök különösen:
    - segédeszközök (járókeret, kapaszkodók, kerekesszék),
    - fejlesztő és foglalkoztató eszközök,

  Készségfejlesztés formái:

- **Egyéni fejlesztés**: Az egyéni szükségletekhez és állapothoz igazított, személyre szabott fejlesztési tervek mentén zajló munka.

- **Csoportos foglalkozások**: Közös tevékenységek, ahol a szociális interakciók és a közösségi készségek is fejlődnek (pl. sportszakkör, háztartási munka,kreatív foglalkozások, közös programok).

Készségfejlesztés módja és eszközei:

- **Vizuális eszközök**: Folyamatábrák, képek, írott instrukciók alkalmazása az egyes tevékenységek lépéseinek megértéséhez és elsajátításához (különösen hasznos például autista személyek vagy értelmi fogyatékosok esetében).

- **Gyakorlati tevékenységek**: A készségek élesben történő gyakorlása a mindennapi rutin részeként, például közös bevásárlás, ételkészítés, mosás, takarítás.

- **Szakmai útmutatók és módszertani levelek**: A szakemberek munkáját segítő, jogszabályokon alapuló irányelvek, amelyek meghatározzák a szakmai munka részletes szempontjait.

- **Személyi segítés/gondozás**: A gondozó, esetmenedzser folyamatos jelenléte és iránymutatása, aki a megfelelő szintű segítséget nyújtja, de nem veszi át a feladatot az ellátott helyett.

A gondozási és fejlesztési folyamat az egyéni gondozási, illetve fejlesztési terv szerint történik, amely rendszeres felülvizsgálatra kerül a lakó állapotváltozásának figyelembevételével.

Gondozási terv

Gondozási tervet kell készíteni a szakosított intézményi ellátásban részesülő személyre vonatkozóan.

A gondozási terv egyénre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, ápolási, fejlesztési feladatokat és azok megvalósításának módszereit. A gondozási tervet az ellátás igénybevételét követően egy hónapon belül kell elkészíteni.

A gondozási terv típusai:

- egyéni gondozási terv,
- egyéni rehabilitációs program,
- egyéni fejlesztési terv.

A gondozási terv elkészítésében és az abban meghatározott feladatok teljesítésében az intézményvezető által kijelölt szakemberek vesznek részt (pl. orvos, terápiás szakember, ápoló).

Az egyéni fejlesztési terv

Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza:

- az ellátást igénybe vevő állapotának leírását és az abban bekövetkezett változást, az egyéni fejlődést,
- az egyénileg szükséges külön szolgáltatásokat, pedagógiai, mentális, egyéb segítségnyújtási feladatokat, azok időbeli ütemezését, a foglalkoztatásban való részvételt,
- szükség szerint az új szolgáltatás vagy az új ellátási forma igénybevételére való felkészítést,
- a hiányzó, vagy korlátozottan meglévő személyes funkciók helyreállítása, pótlása érdekében teendő intézkedéseket,
- a konfliktushelyzetek kezelésének, megoldásának módjait.

Az egyéni fejlesztési tervet kidolgozó munkacsoport félévente értékeli az elért eredményeket, és szükség esetén módosítja az egyéni fejlesztési tervet.

A fejlesztési tervben megjelenő szolgáltatásokhoz kapcsolódó tevékenységek

A lakók egyéni fejlesztési terve alapján meghatározott pedagógiai, mentális és egyéb segítségnyújtási tevékenységek célja a hiányzó, sérült vagy korlátozottan működő személyes funkciók fejlesztése, helyreállítása, illetve pótlása, valamint az önálló életvitel támogatása.

A fejlesztés során az alábbi tevékenységi területek és módszerek kerülnek alkalmazásra:

Pedagógiai és fejlesztő tevékenységek:

– képesség- és készségfejlesztés az egyéni szükségletekhez igazodva,

– alapkompetenciák (kommunikáció, figyelem, emlékezet, problémamegoldás) fejlesztése,

– egyéni és kiscsoportos foglalkozások,.

Mentális és pszichés támogatás:

– segítő beszélgetések, mentálhigiénés támogatás,

– önismereti és önértékelést erősítő foglalkozások,

– konfliktuskezelési és stresszkezelési technikák tanítása,

– érzelmi stabilitást és biztonságérzetet erősítő tevékenységek.

Gondozási és önellátást fejlesztő feladatok:

– a személyes higiéné és öngondoskodás tanításának támogatása,

– napi életritmus kialakítása és fenntartása,

– az önálló életvezetéshez szükséges készségek fejlesztése (étkezés, öltözködés, pénzkezelés, közlekedés).

Szociális készségfejlesztés:

– társas kapcsolatok kialakulásának segítése,

– közösségi együttélés szabályainak gyakorlása,

– kommunikációs készségek fejlesztése,

– együttműködést és toleranciát erősítő csoportos tevékenységek.

Szabadidős és rehabilitációs programok:

– közösségi programok, kézműves és kulturális tevékenységek,

– mozgásos és rekreációs foglalkozások,

– élményalapú tanulás és fejlesztés.

Eszközhasználat:

A fejlesztések során az érintettek életkorának, állapotának és fejlettségi szintjének megfelelő fejlesztő eszközök, szemléltető anyagok, játékok, digitális segédanyagok és terápiás eszközök kerülnek alkalmazásra.

A tevékenységek megvalósítása minden esetben az egyéni szükségletekhez igazodik, folyamatos megfigyelés és értékelés mellett. A fejlesztési terv szükség esetén módosításra kerül az ellátott állapotváltozásának figyelembevételével.

Súlyos, halmozottan fogyatékkal élők fejlesztése:

A súlyos halmozott fogyatékosság fejlesztése komplex, több területet érintő, egyénre szabott, egész életen át tartó folyamat, amely célja a meglévő képességek maximalizálása, a kommunikáció, mozgás, önállóság és szociális készségek javítása, egyéni terápiákkal (gyógytorna, vizuális és multiszenzoros (Snoezelen) módszerek), hogy a lehető legteljesebb életet élhessék a sérült személyek.

A fejlesztés főbb területei

Motoros fejlődés: Gyógytorna, mozgáskoordináció javítása.

Kommunikáció: Alternatív és augmentatív kommunikációs (AAC) eszközök, jelbeszéd, kép alapú kommunikáció.

Cognitív és szociális készségek: Játékos fejlesztés, érzékelésfejlesztés (Snoezelen), szociális interakciók támogatása.

Önállóság: Alapvető életvezetési készségek (étkezés, higiénia) fejlesztése.

A fejlesztés módszerei

Habilitáció és rehabilitáció: Az ép képességek fejlesztése és a kiesett funkciók pótlása.

Snoezelen terápia: Multiszenzoros (fény, zene, illat) stimuláció a relaxáció és érzékelés fejlesztésére.

Egyéni fejlesztési terv: Az ellátott sajátos szükségleteihez igazított program.

Az ápolás, mint szolgáltatás

A biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és a szociális intézmények keretei között biztosítható, egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység az ápolás.

A szükséges orvosi vizsgálatokat az intézményi orvosok beutalása alapján szakrendelőkben végzik, szükség esetén az ellátottak kórházba kerülnek.

Ha az intézményi ellátottak betegségük miatt ápolásra, gyógykezelésre szorulnak, ellátásuk során az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezései szerint kell eljárni.

Az intézmények vezetői kötelesek segítséget nyújtani, hogy az ellátást igénybevevő törvényes képviselőjén-, illetve az ellátottjogi-betegjogi képviselőn keresztül érvényesíthesse jogait.

Az intézményi alap gyógyszerkészletbe tartozó gyógyszerek az ellátottak részére térítésmentesen biztosítottak. Az intézmény rendelkezik a jogszabályban előírt, az alap gyógyszerkészletbe tartozó gyógyszerekkel, az ellátásban részesülők rendszeres, illetve eseti gyógyszer-szükségleteihez igazodó, megfelelő mennyiségű készlettel. Az alap gyógyszerkészletet, a szakmai rendelet alapján az intézmény orvosa a vezető ápolóval közösen állítja össze, figyelembe véve a lakók egészségi állapotának javítását, vagy szinten tartását, rehabilitációját, valamint az esetleg előforduló sürgős ellátás eseteit is.

Az ellátott által külön kért és az intézeti háziorvos által nem javasolt gyógyszerek, valamint más orvos által felírt gyógyszerek térítési díját az ellátottak fizetik meg.

Az ellátottak gyógyszerezését kizárólag az orvos előírása alapján lehet végezni, a rendszeresen járó napi gyógyszert étkezések alkalmával kell kiosztani. Injekciózást csak az orvos által megjelölt személy végezhet.

Az egyre idősödő, egyes esetekben ágyhoz kötött ellátottak esetében az ápolási tevékenység adekvát, egyénre szabott biztosítása elengedhetetlen.

A borotválást az ápolási tevékenység részeként az intézmény biztosítja. A körömvágást – amennyiben szükséges – térítésmentesen a gondozók végzik.

Az egészségügyi ellátás általános orvos, pszichiátriai szakorvos irányításával történik.

Ha az ellátásban részesülő személy állapota miatt ápolásra is szorul, az egyéni gondozási terv részeként ápolási tervet is készíteni kell. Az ápolási terv az ápolási feladatok dokumentációja, amely az ápolásra szoruló személy állapotának javítására vonatkozó feladatokat, illetve az alkalmazható technikákat tartalmazza.

Ápolási terv

Az ápolás terv tartalmazza:

- az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának leírását,
- az ápolási tevékenység részletes tartalmát,
- az ellátást igénybe vevő önellátó képességének visszanyeréséhez szükséges segítő tevékenységet,
- az ápolás várható időtartamát,
- szükség szerint más formában biztosítandó ellátás kezdeményezését (ápoló otthoni elhelyezését, fekvőbeteg-gyógyintézeti elhelyezést stb.).
- az ápolás végeredményét

Gyógyászati segédeszköz ellátás

Az állapotjavuláshoz szükséges test távoli segédeszközök biztosítása az intézmény feladata.

A test közeli segédeszközök költségeinek viselése az ellátottat terheli, kivéve, ha a gyógyszerköltség viselésére meghatározott feltételek szerint erre nem képes.

Ruházattal, textíliával való ellátás

A megfelelő mennyiségű és minőségű ruházattal nem rendelkező ellátottaknak – a teljes-körű ellátás részeként – az intézmények biztosítják legalább három váltás fehérneműt és hálóruhát, valamint az évszaknak megfelelő legalább két váltás felső ruházatot és utcai cipőt. Az intézmény szükség szerint biztosítja a tisztálkodást segítő három váltás ágyneműt, a személyi higiénét biztosító három váltás textíliát, valamint a tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket.

Mosás, mosatás, mint szolgáltatás

Az ellátottak személyi tulajdonában lévő ruhaneműk és textíliák mosásáról, javításáról az intézmények saját mosodája gondoskodik, mely szolgáltatás az ellátottak számára ingyenes.
Az intézmény a személyi higiéné érdekében központilag biztosítja a tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket.

Étkeztetés, mint szolgáltatás

Az intézmény saját konyhával rendelkezik. Az étkeztetést az ellátottak részére napi háromszori főétkezés, valamint tízórai és uzsonna. Orvosi javaslatra diétás étkeztetés is biztosított. Az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben foglaltak alapján szervezik.

A mentálhigiénés ellátás

A mentálhigiénés ellátás keretében biztosítja az ellátottak számára

- a képességeiknek, egészségi állapotuknak megfelelő foglalkoztatást
- az egyéni és kiscsoportos fejlesztéseket
- a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit
- a hitélet gyakorlásának lehetőségét
- a családi kapcsolatok ápolását.

Az intézmény feladatkörében gondoskodik az ellátást igénybe vevő mentálhigiénés ellátásáról. Ennek keretében biztosítja:

- személyre szabott bánásmódot,
- a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni, csoportos megbeszélést,
- a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit,
- a szükség szerinti pszichoterápiás foglalkozást,
- az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeit,
- a gondozási, illetve rehabilitációs tervek megvalósítását,
- a hitélet gyakorlásának feltételeit,
- segíti, támogatja az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését.

Az ellátást igénybe vevő korának, egészségi állapotának, képességeinek és egyéni adottságainak figyelembe vételével szervezzük:

- aktivitást segítő tevékenységet, (séta, sporttevékenység, szükség esetén ágytorna stb.)
- szellemi és szórakoztató tevékenységet, (rádióhallgatás, tévénézés, társasjáték, zenehallgatás stb.)
- kulturális tevékenységet (rendezvények, ünnepségek, színház – mozi – múzeumlátogatások, kirándulások stb.)

Szabadidős tevékenységek

Az ellátottak szabadidős programját az éves munkaterv alapján a terápiás csoport tagjai, valamint a gondozási egységek biztosítják.

A szakköri foglalkozások az ellátottak érdeklődési köre szerint szerveződnek, heti rendszerességgel.

Napi gondozási-ápolási feladataikon túl a terápiás csoport munkatáőrsai szabadidős programokat szerveznek, a fejlesztő foglalkozások során elsajátított elméleti ismereteket a napirendbe illesztve gyakoroltatják.

Terápiás és készségfejlesztő foglalkozás

Célja: A megmaradt képességek fejlesztése és szinten tartása.

Az ellátottak fizikai és mentális állapotát figyelembe véve napi 2-3 órás tevékenység. A terápiás foglalkoztatás szervezhető az intézet környezetében, foglalkoztató helységben és az intézeten kívül is.

II.3. Az intézmény által biztosított szolgáltatások tárgyi feltételei.

Ellátottak elhelyezése

A súlyos értelmi fogyatékos és halmozottan sérült ellátottak ellátása 3 pavilonban, összesen 9 gondozási egységben valósul meg.

Ellátottak elhelyezés:

szoba száma	alapterülete	kialakított férőhelyek száma	elhelyezett ellátottak száma
402	24,56	2	2
405	34,12	6	6
408	34,12	7	7
411	27,0	6	6
413	16,79	2	2
301	17,4	4	4
303	24,79	4	4
306	16,79	3	3
307	16,79	3	2
309	27,00	6	6
310	16,00	2	2
201	16,00	4	3
203	24,79	5	5
206	20,00	4	2
207	20,00	3	4
210	27,00	4	4
211	20,00	5	5

földszint, emelet (épületrész, gondozási egység stb.)	ellátottak száma (férfi, nő)	fürdőkád (db), zuhanyzó (db), ebből akadálymentesített (db)			WC			mozgáskorlátozotti WC
		férfi	női	férfi-női	férfi	női	férfi-női	
400 pavilon	8 nő 15 férfi			4 kád, 1 zuhanyzó			3	
300 pavilon	5 nő 16 férfi			2 kád, 2 zuhanyzó			3	
200 pavilon	6 nő 17 férfi			4 zuhanyzó			3	

Az épületek fizikai környezete:

Az intézmény Balassagyarmat városának központjában, a kórház közvetlen szomszédságában található. Tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető. Az intézményt fás, füves park veszi körül. Minden pavilon füves kis udvarrésszel rendelkezik.

Tárgyi feltételek:

helyiségek:

A főépület pavilonrendszerű kialakítású.3 pavilonban kerültek elhelyezésre (200-as, 300-as, 400-as) az ápoló gondozó otthon ellátottjai és 1 pavilonban (100-as) a gyermekvédelmi szakellátást igénybevevők.

Az első pavilonban fennjáró, a második pavilonban mozgásában korlátozott, a harmadikban fekvőbetegek ellátottak kerültek elhelyezésre.

Fürdőszobák: minden pavilonban 3 db fürdőszoba került kialakításra. A 3 fürdőszoba közül kettőben kád, egyben zuhanyzó található.

Étkezés: A telephely 1 nagyobb ebédlővel rendelkezik, valamint az igényekhez igazodva ellátottak részére kisebb ebédlők kerültek kialakításra a pavilonon belül.

Közösségi terek: az intézmény rendelkezik társalgóval, látogatószobával, 2 foglalkoztató helyiséggel, kültéri terasszal.

Egészségügyi ellátás: 1 db orvosiszobával, 1 db gyógyszeres helyiséggel, 1 db elkülönítővel rendelkezik.

Lakószobák berendezése, felszereltsége:

A szobák rendelkeznek ággyal, szekrénnyel, éjjeli szekrénnyel, asztallal, székekkel. Sík képernyős tv-vel, lámpákkal, polcokkal.

A járó és mozgáskorlátozott gondozottakat ellátó pavilonok 4-6 férőhelyes szobákkal rendelkeznek.

Kiskorú ellátottak a 300-as és 400-as pavilonban kerülnek elhelyezésre, 3-4 fős szobákban.

- **akadálymentesség módja, mértéke:**
- Az épület úgy került kialakításra, hogy biztosítsa az akadálymentes közlekedést.
- A tárgyi feltételek a jogszabálynak megfelelnek, a fürdőszobák kivételével, amelyek teljes akadálymentesítése szükséges.
- Az ellátottak közül kevés a látás-, hallás fogyatékkal élő, vagy siketnéma lakó. Részükre az élettér, a gondozás és a foglalkoztatás személyre szólóan kerül kialakításra.

Foglakoztatás:

A korai fejlesztés, képzési kötelezettség teljesítése a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ szakembereinek közreműködésével történik.

Habilitációs foglalkozások: Komplex kezelési módszer a mozgásállapot javítása, szinten tartása érdekében.

Alkalmazott terápiák:

- bazális terápia,
- speciális mozgás terápia,
- segédeszközök használata,
- gépi eszközös fiziotherápia,
- BEMER terápia.

Mentálhigiénés ellátás:

Célja:

- Az intézményben ellátottak mentális állapotának megőrzése és fejlesztése.
- Egyénre szabott bánásmód, egyéni fejlesztés.
- Társas kapcsolatok kialakításának segítése, fejlesztése.
- Lehetőség biztosítása a szabadidő hasznos eltöltésére, ezáltal a monotónia oldása.
- Az ellátottak mentális képességeinek minél hosszabb ideig való szinten tartása, esetlegesen fejlesztése

A célok megvalósulása érdekében végzett feladatok:

- ellátottak mentális állapotának folyamatos, rendszeres megfigyelése, felmérése, értékelése,
- a fentiekhez igazodva – az ellátottak autonómiájának és emberi méltóságának tiszteletben tartásával – személyre szabott, valamint csoportos foglalkoztatási terve kialakítása,
- ellátottak szabadidejének változatossá tétele, hasznos, tartalmas időtöltés megszervezése,
- ellátottak társas kapcsolatainak fejlesztése, csoportélmény biztosítása, konfliktusok kezelésében segítségnyújtás,

- alkotás örömének biztosítása, hasznosság tudatának erősítése, feladattudat kialakítása, sikerélményhez való juttatás, s ezen pozitív élményeken keresztül a mentális állapot szinten tartása, esetlegesen fejlesztése,
- a munkavégzésre képes ellátottak számára az intézmény működési körén belül szervezett munkavégzés biztosítása.

A mentálhigiénés munka keretében az intézmény biztosítja:

- konfliktushelyzetek megelőzése érdekében egyéni és csoportos megbeszélést,
- szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit,
- szükség szerinti pszichoterápiás foglalkozást,
- az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeit,
- fejlesztési, foglalkoztatási tervek megvalósítását,
- hitélet gyakorlásának feltételeit.

Az ellátást igénybe vevők korának, egészségi állapotának, képességeinek és egyéni adottságainak figyelembevételével a szociális és terápiás munkatársak szervezik:

- az aktivitást segítő fizikai tevékenységeket (séta, sporttevékenységek, fekvőbetegek levegőztetése, tornáztatása),
- szellemi és szórakoztató tevékenységeket (pl. felolvasások, rádióhallgatás, tévénézés, zenehallgatás, kreatív tevékenységek),
- kulturális tevékenységeket (pl. rendezvények, ünnepségek, névnapok, kiállítások, kirándulások).

Alkalmazott tevékenységi körök:

- manuális tevékenység,
- ábrázolás, festés,
- kézügyességi játékok (kirakó, stb.),
- zeneterápia,
- beszédfejlesztés.

Speciális gondozási - ápolási feladatok, a fekvő betegek ápolása-gondozása:

Az ellátottak esetében szükség van az önkiszolgálás területén segítségnyújtásra. Az intézetben működő gondozási feladatokat végző ápolási, gondozási csoport dolgozói,

az ellátott egészségügyi-, fizikai-, mentális állapotának figyelembevételével ellátják az ápolási és gondozási teendőket.

Az ápolás, gondozás főbb tevékenységei:

- Az ellátást igénybe vevők közvetlen testi, lelki gondozása.
- A meglévő tárgyi feltételek alkalmazásával a biztonságos, egészséges élettér és a megfelelő komfortérzet kialakítása.
- Gondozási módszerek, eszközök alkalmazása a fogyatékos személy fizikai, biológiai adottságainak ismeretében.
  - ápolási követelmények betartása,
  - felfekvések, kontrakturák megelőzése, kezelése,
  - krónikus betegek személyre szóló kezelése, gondozása,
  - gyógyszer mellékhatások megelőzése,
  - egyes ápolási tevékenységekre korszerű protokoll kidolgozása és ezek alkalmazása
- Konfliktuskezelés különböző módjainak, technikáinak alkalmazása. Az egyéni fejlesztési terv részeként egyéni gondozási terv készítése. Folyamatos felügyelet biztosítása.
- Étkezések lebonyolítása, egyéni táplálás (per-os, szonda, PEG),
- Szabadidős programok lebonyolításában való részvétel. Kapcsolattartás a hozzátartozókkal, gondnokokkal.
- A lakó-, közösségi és kiszolgáló helyiségek tisztán, rendben tartása

Segítségnyújtás:

- az ellátást igénybe vevők fizikai, mentális, szociális szükségleteinek kielégítéséhez, figyelembe véve a lakók életkorát, mentális és egészségi állapotát.
- a lakók fizikai és szellemi képességeinek fenntartásához, fejlesztéséhez, lehetővé téve a megszerzett képességek gyakorlását.
- az egyéni fejlesztési tervben meghatározott feladatok megvalósításához.
- szakszerű tisztálkodási, öltözködési, étkezési szokások, a helyes viselkedés kultúra kialakításához.

II. 4. Más intézményekkel történő együttműködés módja

Fontos feladat, a magas színvonalú, szoros kapcsolattartás a különböző egészségügyi intézményekkel. Emiatt gyakori a telefonos, illetve személyes megkeresés, amennyiben az ellátottak egészségügyi állapota ezt megkívánja (pl.: az ellátottak kísérése a szakrendelésekre, illetve a kórházba, pontos tájékoztatás nyújtása az állapotukról, akut betegségükről. A kórházban tartózkodó lakókról rendszeresen érdeklődnek, az elrendelt terápiát már akkor megismerhetik, mielőtt a lakó visszaérkezik az intézménybe.)

A hivatalos ügyek intézése során jó kapcsolat alakult ki az önkormányzatokkal, járási hivatalokkal, rendőrséggel, bírósággal egyaránt.

Az intézmény közvetlen kapcsolatban áll a különböző fenntartású környező társintézményekkel, települési önkormányzatokkal, a fenntartó vármegyei intézményeivel.
Az együttműködés formái:

- szakmai, kulturális rendezvényeken való részvétel dolgozók, ellátottak részvételével egyaránt
- szakmai megbeszélések, fórumok, konferenciák
- képzések, továbbképzések szervezése illetve lebonyolítása

Szakmai együttműködés egyéb partnerei.

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád Vármegyei Kirendeltsége: az együttműködés rendszeres, mindennapos. Célja a szakmai munka támogatása, a fenntartói feladatok ellátása.

- *Értelmi Fogyatékossággal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ):* az együttműködés folyamatos. A szervezet személyes jelenlétével támogatja az ellátottakat és segíti őket az önérvényestiés megvalósításában. Félévente nagyszabású rendezvényeket tart, amelyeken az intézmény ellátottjai is részt vesznek.
- Dr. Kenessey Albert Kórház-Rendelőintézet: az ellátottak sürgősségi, ambuláns és fekvőnóbeteg ellátása miatt rendszeres és szoros az együttműködés.
- a vármegyében és az országban működő bentlakásos intézményekkel: a társintézényekkel szoros és folyamatos az együttműködés. Az ellátottak és a kollégák rendszeresen részt vesznek a többi bentlakásos intézmény rendezvényein, valamint szakmai együttműködés is megvalósul.

- Nógrád Vármegyei Kormányhivatal járási hivatalaival: az együttműködés célja az ellátottak gondnokságának elrendelése és felülvizsgálata, a pénzbeli ellátások megállapítása és hivatalos ügyek intézése.
- Városi önkormányzat~~okkal~~,az önkormányzat alkalmanként segítséget nyújt a hulladékelszállításban, az intézmény területén lévő utak csúszásmentesítésében és olyan karbantartási feladatokban, amelyekre az intézménynek nincs megfelelő tárgyi és személyi feltétele.

  Kerekasztal egyeztetés formájában, évente egyszer a szociális feladatok biztosításáról és esetleges segítségnyújtásról is egyeztetünk.
- KLIK tagintézményeivel: a kiskorú, tanköteles ellátottak képzését biztosítják számunkra.

II. 5. Az ellátandó célcsoport jellemzői demográfiai mutatói, szociális jellemzői

A **Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye székhelyintézménye** biztosítja az ellátási területén élő, olyan középsúlyosan, súlyosan és halmozottan sérült személyek állandó és folyamatos ellátását, ápolását, gondozását, habilitációját, korai fejlesztését és fejlesztő felkészítését, akiknek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.
Az intézmény olyan fogyatékkal élőket ellátó otthon, ahol kiskorú és felnőtt személyek ellátása, gondozása történik, ezért speciálisnak tekinthető a szociális ellátás területén.

Ellátottak köre, jellemzői

A jelenlegi gondozottak közül:

- az ellátottak kb. 10 %-a kiskorú, 90 %-a nagykorú (cselekvőképességet teljes mértékben korlátozó gondnokság alatt álló),

melyből:

- 15 %-a lány, 75 %-a fiú.
- A kiskorúak közül 50 %-uk gyermekvédelmi gondoskodás alatt áll. A gondozottak 20 %-ával tartja a családja rendszeresen a kapcsolatot, 10 %, akit rövidebb szabadságra hazavisznek.

Ellátási szükségleteik

Értelmi fogyatékosságuk mellett:

- Mozgássérült és beszédfogyatékos: 40%

- Mozgássérült, látássérült és beszédfogyatékos: 15%
- Mozgássérült, beszédfogyatékos, látássérült és hallássérült: 5%

II. 6. A szolgáltatás igénybevételének módja

Az intézményi ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője intézményvezetőhöz benyújtott kérelmére, indítványára történik.

Bentlakást nyújtó intézmény esetén - az intézmény férőhelyeinek 10%-áig - az a személy is ellátható, aki az intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

A kérelem előterjesztésekor mellékelni kell:

- a 9/1999 (IX.24.) SzCsM. rendelet 1. számú melléklet I. része szerinti orvosi igazolást vagy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás ideje alatt, illetve annak megszűnését követő 30 napon belül történő igénylésnél a kórházi zárójelentést.
- Az Szt. 115/A. §-a vagy a fenntartó döntése alapján térítésmentesen biztosítandó ellátások kivételével valamennyi személyes gondoskodási forma esetén a kérelem előterjesztésekor be kell nyújtani az 9/1999 (IX.24.) SzCsM. rendelet 1. számú melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatot.
- Tartós bentlakásos ellátás és támogatott lakhatás esetén - az Szt. 117/B. § szerinti vállalás kivételével - a kérelem előterjesztésekor be kell nyújtani a 9/1999 (IX.24.) SzCsM. rendelet 1. számú melléklet III. része szerinti vagyonnyilatkozatot. A vagyonnyilatkozat „3. Ingatlanvagyon" pontját rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén nem kell kitölteni.

A szóban vagy írásban beterjesztett kérelmet az intézményvezető nyilvántartásba veszi, és a kérelmezőt besorolja a várakozók közé (érkezési sorrend). A nyilvántartás tényéről és az elhelyezés várható idejéről értesíti a kérelmezőt illetve a törvényes képviselőt.

A fogyatékos személyek otthonába az a súlyos, közepesen súlyos és enyhe értelmi fogyatékos és/vagy halmozottan sérült személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására, fejlesztésére, rehabilitációjára csak intézményi keretek között van lehetőség.

Az ellátást igénylő állapotát szakorvosi vizsgálatok eredményeivel kell alátámasztani. Az intézményi elhelyezést az elhelyezést igénylő, vagy a törvényes képviselő kérésére kell biztosítani.

Az intézményvezető a kérelem beérkezésétől 20 napon belül elvégzi a külön jogszabályban rögzítettek alapján az előgondozást, melyet az előírásoknak megfelelően dokumentál.
Soron kívüli kérelem esetében a hiánytalanul benyújtott dokumentumok átvételétől számított 5 napon belül történik az előgondozás. A soron kívüli kérelem megalapozottságáról, az ilyen típusú kérelem befogadásáról, illetve a soron kívüliséget kérő várólistán történő besorolásáról az intézményvezető dönt.
Az előgondozással egy időben, az intézményvezető intézkedik a kérelmező előzetes alapvizsgálatának (a fogyatékkal élők esetében) megkéréséről az erre a célra kijelölt szervtől. Ott, ahol szükséges, az intézményvezető vizsgálja a szociális rászorultságot is.

A férőhely elfoglalásakor az ellátott vagy törvényes képviselője és az intézményvezető a hatályos jogszabályok szerinti tartalommal megállapodást kötnek.
A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás feltételeiről, a Házirendről, a jogok érvényesítésének lehetőségeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt az intézményvezető tájékoztatja a hatályos jogszabályok szerint.
Az intézménybe felvett ellátott részére személyi térítési díjat kell megállapítani, a hatályos jogszabályok és a fenntartó intézményi térítési díjra vonatkozó rendelkezései szerint. Ha az ellátást igénylő, vagy annak törvényes képviselője az intézményvezető döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül elsősorban a fenntartóhoz fordulhat.

Az ellátott az otthonból hozzátartozóinak, törvényes képviselőjének kérésére szabadságra távozhat. Az intézményből történő eltávozás szabályait az intézmény házirendje tartalmazza.

Előgondozás:
Az intézményi elhelyezést megelőzően az intézményvezető, vagy az általa kijelölt személy, (vezető ápoló, terápiás szakember) tájékozódik az ellátást igénylő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, szociális helyzetéről, annak érdekében, hogy az igénylő a számára leginkább megfelelő intézménytípusba kerüljön. Ezen túlmenően pedig felkészíti az igénylőt az intézményi elhelyezésre (bemutatja szóban az intézményt, az ellátottak körét, az intézmény által kínált szolgáltatásokat stb).
Az előgondozás további célja, hogy az otthonban élőket és dolgozókat az előgondozás tapasztalataiból kiindulva, fel lehessen készíteni az új lakó fogadására, hogy annak beköltözése zavartalanul valósuljon meg.

Az előgondozás menetét és szabályait, valamint az előzetes alapvizsgálat, illetve a felülvizsgálat alkalmazását és szabályait külön rendelet tartalmazza, a feladatot a jogszabály betartásával látjuk el.

Kérelmező tájékoztatása a felvétel előtt:

Az ellátás feltételeiről a kérelmezőt, illetve törvényes képviselőjét tájékoztatni kell.

A tájékoztatás tartalmazza:

- az igénybevétel megkezdésére fenntartott határidőt, továbbá annak elmulasztása esetén követendő eljárást,
- az intézményi jogviszony létesítéséhez szükséges okiratokra, személyes használati tárgyakra, hozzátartozói nyilatkozatokra, a személyes megjelenésre vonatkozó szabályokat, és más jogszabályban meghatározott feltételeket
- az intézményi ellátás tartalmát és feltételeit
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokat
- a kapcsolattartás, látogatás eltávozás és visszatérés rendjét
- a panaszjogok gyakorlásának módját
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteit
- az intézmény házirendjét
- a fizetendő térítési díjat, a teljesítés feltételeit, a mulasztás következményeit
- a jogosultak jogait, jogorvoslat lehetőségeit

Intézményi felvétel:

A szolgáltatást igénylő, illetve törvényes képviselőjének kérelmére az intézményvezető döntése alapján történik a felvétel. Az ellátást igénybe vevő, illetve a fizetésre kötelezett egyéb személy az intézménnyel megállapodást köt, melyben meghatározzák az ellátásokért fizetendő *személyi térítési díj* összegét.

Az intézmény vezetője az intézményi ellátás (szolgáltatás) nyújtásának megkezdését megelőzően megvizsgálja az ellátást igénylő, havi rendszeres jövedelmét, pénz- és ingatlanvagyonát, melynek alapján megállapítja a kötelezett által fizetendő térítési díj napi és havi összegét. Az ellátást igénylőt erről a megállapodás megkötésekor, illetve egyéb változás esetén írásban tájékoztatja, melynek módosítására évente egy alkalommal jogosult.

A férőhely elfoglalásának időpontjáról az intézményvezető írásban értesíti a kérelmezőt, illetve törvényes képviselőjét.

Az intézménybe történő beköltözésről a kérelmező, illetve törvényes képviselője gondoskodik.

Indokolt esetben az otthon segítséget nyújt azzal, hogy megszervezi a szállítást.

Fertőző betegségben szenvedő, illetve fertőzés gyanús, vagy fertőző betegség lappangási stádiumában lévő igénylő nem vehető fel az otthonba. Ennek elkerülése érdekében, a beköltözéskor a kérelmezőnek illetve a törvényes képviselőjének igazolnia kell, hogy a leendő lakó fertőző betegségben nem szenved.

A felvételkor, az ellátást igénylőnek, illetve a törvényes képviselőjének át kell adnia a betegségére, egészségi állapotra vonatkozó iratokat, melyek nem lehetnek 3 hónapnál régebbiek.

Ha az ellátást igénylő soron kívüli elhelyezését kezdeményezték, az intézményvezető dönt a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény indokoltságáról, továbbá - több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén - az igények teljesítésének sorrendjéről.

A felvett személyt nyilvántartásba kell venni.

Az ellátottal, illetve törvényes képviselőjével megállapodást kell kötni.

A megállapodás tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítésidíj-fizetési kötelezettséggel jár,
- egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- belépési hozzájárulás alkalmazása esetén a belépési hozzájárulás összegét, az azt megfizető személy megjelölését, a belépési hozzájárulás megfizetésére és visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- az igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

Az intézménybe való felvételkor tájékoztatást kap a jogosult, illetve hozzátartozója:

- az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- a bentlakásos intézményi elhelyezéskor a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről,
- panaszjog gyakorlásának módjáról,
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről,

- az intézmény házirendjéről,
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről,
- az alap-gyógyszerkészletről,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

Az ellátottat az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy megismerteti az otthon lakóival, dolgozóival, megmutatja a szobáját és az intézményt. Informálja a lakót a legfontosabb intézményi élettel kapcsolatos dogokról.

A telephely szakdolgozóinak feladata az ellátott beilleszkedésének elősegítése.

Az intézményi jogviszony megszűnése:

Az intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- az ellátást igénybe vevő halálával,
- a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha az Szt. rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható,
- a megállapodás felmondásával.

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszüntetheti:

- Ha a jogosult vagy törvényes képviselője kéri a jogviszony megszüntetését; ebben az esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában, a megállapodásban foglaltak szerint 30 napon belül.
- Másik intézménybe történő elhelyezése indokolt, vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
- Ha a szolgáltatást igénybe vevő, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy, térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget (hat hónapon át folyamatosan térítési díj - tartozás áll fenn, és az a hatodik hónap utolsó napján a kéthavi személyi térítési díj összegét meghaladja, amellett, hogy vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését).
- Az ellátott a Házirendet súlyosan megsérti. A Házirend súlyos megsértésének eseteit a Házirend tartalmazza.
- Ha az ellátott jogosultsága megszűnik.

Az intézményi jogviszony megszüntetéséről az Intézmény vezetője dönt. A megszüntetésről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat és/vagy törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult és / vagy törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó jogerős döntéséig a szociális ellátást változatlan feltételek mellett fent kell tartani.

II. 7. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról az érdeklődők tájékozódhatnak az SZGYF honlapján. Tájékoztatást nyújtunk továbbá telefonon, emailen, személyesen is. Gyakorlati tapasztalat alapján az ellátottak intézményünk szolgáltatásairól családtagok, rokonok, ismerősök, más szociális, vagy egészségügyi szolgáltatók révén szereznek tudomást.
Igény esetén betekintési lehetőséget kínálunk az intézmény életébe személyes látogatás során.

Felvilágosításban, tájékoztatásban az alábbi munkaköröket betöltő személyek kompetensek:

- intézményvezető
- általános intézményvezető helyettes
- pénzügyi – gazdasági csoportvezető
- vezető ápoló
- szociális munkatárs

II. 8. Az ellátottak és személyes gondoskodást végzők jogainak védelme

Az ellátottak jogai

Az intézményben élő ellátottnak joga van:

- az intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére,
- az emberi élethez, méltósághoz,
- a testi épséghez,
- a testi-lelki egészséghez,
- személyes adatainak védelméhez,
- magánéletével kapcsolatos titokvédelemhez,

- személyes körülményeit, szociális helyzetét érintő információk megőrzéséhez, illetve más illetéktelen személyekkel szembeni titoktartáshoz, személyes tulajdonát képező tárgyainak használatához,
- vagyontárgyainak, értékeinek biztonságban tudásához,
- az intézményen belüli és kívüli szabad mozgáshoz,
- családi, baráti kapcsolatainak ápolásához,
- akadálymentes környezethez,
- képességeinek, készségeinek fejlesztéséhez,
- önrendelkezéshez,
- társadalmi integrálódáshoz,
- más intézmények és szolgáltatások igénybevételéhez.

Ellátottak jogainak érvényre juttatása, védelme

Az intézményvezető és a részlegvezető kötelessége a lakók érdekeit szolgálni és védeni, valamint mindazokat a szabályokat és szabályzatokat betartatni, melyek az ellátottak érdekeinek érvényre juttatását fejezik ki.

Az intézményvezető és a részlegvezető felel azért, hogy az ellátottak jogai címszó alatt szereplő feltételek mindegyike biztosított legyen.

Az intézmény a gondnokság alatt álló lakó érdekeinek védelmében kezdeményezheti az illetékes gyámhatóságnál új gondnok kirendelését, ha megítélése szerint a gondnok a gondnoki teendőket nem megfelelően látja el, vagy nem a gondnokolt érdekeinek megfelelően végzi a munkáját.

Amennyiben az ellátott jogainak érvényesítésekor akadályba ütközik, illetve úgy érzi, hogy azokban korlátozzák, lehetősége van (törvényes képviselőnek ugyanúgy) jogorvoslattal élnie az alábbi helyeken, illetve személyeknél:

- intézményvezetőnél
- telephely részlegvezetőjénél
- érdek-képviseleti fórumnál
- ellátottjogi képviselőnél
- intézmény fenntartójánál

Érdekképviseleti Fórum:

A lakók érdekvédelmét többek között az Érdekképviseleti Fórum látja el. Panasszal fordulhat a lakó, illetve törvényes képviselője a fórumhoz, ha:

- intézményi jogviszonyát,
- személyes jogait,
- kapcsolattartását sérelem éri,
- az otthon dolgozói megszegik a szakmai, titoktartási, vagyonvédelmi kötelezettségeiket,
- az ellátással kapcsolatban kifogás merül fel,
- lakótársakkal szemben sérelmek érik.

Az Érdekképviseleti fórum megtárgyalja az ellátottak illetve törvényes képviselőik panaszait és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé. Az intézményvezető 15 napon belül kivizsgálja az ügyet, melynek eredményéről tájékoztatja a panasztevőt és a fórumot.

Az Érdekképviseleti fórum kezdeményezhet intézkedést a fenntartó felé, valamint más hatóságok felé, ha az intézmény működésében jogszabálysértő elemeket fedez fel.

A panasztevő, ha a fórum illetve az intézményvezető 15 napon belül nem intézkedik, vagy az intézkedéssel nem ért egyet, a fenntartóhoz is fordulhat jogorvoslatért.

Az intézmény is kezdeményezheti a fórum összehívását, ha a lakó az együttélés szabályait több alkalommal megsérti.

Az Érdekképviseleti fórum működésének szabályait, illetve a fórum tagjainak nevét a szakmai program mellékletét képező házirend részletesen taglalja.

Ellátottjogi képviselő:

Az intézményi ellátottak, illetve törvényes képviselőik részére nyújt segítséget jogaik gyakorlásához. Elérhetősége az intézményben jól látható helyen kifüggesztve található.

Dolgozók jogai

A dolgozók részére biztosítani kell munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést, tiszteletet, emberi méltóságuk megőrzéséhez a feltételeket, személyiségi jogaikat, a munkavégzéshez szükséges megfelelő feltételeket.

Biztosítani szükséges az előírt munkavédelmi ruházatot, védőfelszerelést, megfelelő szociális helységet, a higiénikus és esztétikus étkezés feltételeit, testi biztonságukat, lehetőség szerint óvni kell őket a túlzott pszichés leterheléstől.

Joguk van demokratikus légkörben való munkavégzéshez, az erkölcsi elismeréshez és lehetőség szerint külön anyagi elismerésben való részesítéshez.

Joguk van a véleménynyilvánításra, szakmai előmenetelre, az őket megillető pihenőidőre.

Az intézmény érdeke, hogy a dolgozók jó fizikai és lelki állapotban legyenek, mert ez az alapja az ellátottak érdekeit szolgáló magas szintű szakmai munkának.

Az intézményvezető és a részlegvezető kötelessége a dolgozók érdekeit és jogait védeni illetve azokat biztosítani.

Abban az esetben, ha az ellátott a munkavállaló személyes eszközét, ruházatát, gépjárművét, értéktárgyát eltulajdonítja, vagy abban kárt tesz és ez tanukkal igazolható, valamint az esetről kértérítési jegyzőkönyv készül, a munkavállaló kértérítést igényelhet az ellátottal szemben.

Amennyiben megállapítható, hogy az ellátott (önhibájából és tudatosan) fizikailag bántalmazta a munkavállalót, a bántalmazás súlyosságától függően az ellátott figyelmeztetésben részesül, nagyon súlyos estben pedig az intézményi jogviszonya megszüntethető.

Lakók és dolgozók kapcsolata

Az intézmény dolgozóinak és lakóinak egymáshoz való viszonya a kölcsönös tiszteleten, toleráncián kell alapulnia. Biztosítani kell mind két fél részéről, hogy a személyiségi jogok ne sérüljenek, egymás iránt legyenek tapintatosak, udvariasak, megértők.

Az intézmény dolgozója, valamint vele közös háztartásban élő és közeli hozzátartozója a lakóval tartási, életjáradéki és öröklési szerződést a gondozás időtartama, illetve annak megszűnésétől számított 1 évig nem köthet.

A dolgozó a lakótól illetve a törvényes képviselőjétől sem pénzbeli, sem természetbeni ellenszolgáltatást nem fogadhat el.

Az intézményvezető és a részlegvezető feladata, hogy gondoskodjanak a dolgozók foglalkozásbeli titoktartási kötelezettségének érvényesítéséről és a lakók személyiségi jogainak tiszteletben tartásáról.

Lakók egymás közötti kapcsolata, az együttélés szabályai

Az intézmény vezetőinek és dolgozóinak feladata a lakók nyugodt, békés életterének, szuverenitásuknak a biztosítása, testi épségének szavatolása.

A lakóknak egymáshoz megértőnek, türelmesnek kell lenniük, hogy az együttélés szabályai érvényesüljenek.

Az intézményben tilos a testi fenyítés, a lelki terrorizálás, a verekedés, a megfélemlítés, más személyes holmijának az eltulajdonítása.

Annak érdekében, hogy ezek a helyzetek ne vagy csak elvétve forduljanak elő, nagyon fontos a terápiás ellátáson belül a megfelelő pedagógiai módszerekkel történő fejlesztés, konfliktus kezelés, szociális intelligencia erősítés, toleranciára nevelés stb.
A lakókat speciális állapotuk sajátságainak figyelembe vételével következetesen kell erre nevelni.

Intézmény és a törvényes képviselők, illetve a hozzátartozók közötti kapcsolat

Az intézmény minden esetben arra törekszik, hogy a hozzátartozókkal, törvényes képviselőkkel jó és közvetlen kapcsolatot alakítson ki, az ellátottak érdekeit szem előtt tartva. Az otthon feladatául tűzte ki, a családi és egyéb baráti kapcsolatok ápolást, felélesztését, aktivizálását. Rendszeresen tartja a kapcsolatot telefonon, levélben a hozzátartozókkal. Folyamatosan tájékoztatja őket családtagjuk hogyléte felől, illetve tolmácsoljuk feléjük a lakók érzelmi igényeit. A gondnoki értekezleteken, telefonon és személyes megkeresés útján is lehetőséget ad a hozzátartozóknak a folyamatos konzultációkra.
Szorgalmazza a lakók családi környezetbe történő időszakos elvitelét, mely a pszichés állapotukra nézve rendkívül jó hatással van, és a levélírást, akinél szükséges segítséget nyújt. Nyitottak a hozzátartozókkal való egyenes párbeszédre, mely a lakók mentális állapotának szinten tartásához elengedhetetlen.

III. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A szakmai program mellékletét képezi

- Megállapodások tervezete valamennyi szolgáltatás esetében az Szt. 94/C.§. (1) bekezdése szerint
- Házirend
- Szervezeti és Működési Szabályzat

Balassagyarmat, 2026.01.23.

Fehérvári Hajnalka
intézményvezető